

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi järjestäytyneen rikollisuuden hallinnollisesta torjunnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Johdanto

Sisäministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi järjestäytyneen rikollisuuden hallinnollisesta torjunnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi erityislaki järjestäytyneen rikollisuuden hallinnollisesta torjunnasta. Laissa säädettäisiin järjestäytyneen rikollisuuden analyysikeskuksesta sekä sen tehtävistä ja toimivaltuuksista. Analyysikeskuksen tehtävänä olisi edistää järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa ja heikentää järjestäytyneen rikollisuuden toimintaedellytyksiä muodostamalla ja ylläpitämällä valtakunnallista tilanneymmärrystä järjestäytyneestä rikollisuudesta, luokittelemalla järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyviä ryhmiä ja henkilöitä, antamalla lausuntoja ja luovuttamalla järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyviä tietoja sekä tunnistamalla, kehittämällä ja jakamalla järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan parhaita käytäntöjä, toimintatapoja ja työmenetelmiä. Keskusrikospoliisi vastaisi johtavana viranomaisena analyysikeskuksen toiminnasta.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutoksia henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettuun lakiin, rahankeräyslakiin, rahanpesun selvittelykeskuksesta annettuun lakiin, rahapelilakiin, yksityisistä turvallisuuspalveluista annettuun lakiin ja harmaan talouden selvitysyksiköstä annettuun lakiin.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan hallitus vahvistaa rikostorjuntaa kansalaisten turvallisuuden ja viranomaisia kohtaan koetun luottamuksen lisäämiseksi. Hallitus pitää järjestäytyntä rikollisuutta vakavana uhkana Suomen turvallisuudelle ja lailliselle yhteiskuntajärjestykselle. Hallitus torjuu voimakkaasti järjestäytyntä rikollisuutta. Hallitus päivittää järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen strategian ja valmistelee tarvittavat lainsäädäntöesitykset.

Hallitusohjelmassa todetaan muun muassa, että järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan säädetään erityislaki, joka mahdollistaa entistä tehokkaamman tietojenvaihdon ja hallinnollisen torjunnan.

Valtioneuvosto on 27.2.2025 hyväksynyt valtioneuvoston periaatepäätöksensä

järjestäytyneen rikollisuuden torjuntastrategian ja toimenpideohjelman vuosille 2025–2030. Sen yhtenä keskeisenä toimenpiteenä on järjestäytyneen rikollisuuden hallinnollista torjuntaa koskevan erityissääntelyn luominen.

Tavoitteet

Hankkeen keskeisin tavoite on suojata yhteiskuntaa ja yksilöitä vakavalta ja järjestäytyneeltä rikollisuudelta tehostamalla järjestäytyntä rikollisuutta koskevaa tietojenvaihtoa ja analyysia sekä järjestäytyneen rikollisuuden hallinnollista torjuntaa. Tarkoituksena on ehkäistä laillisten yhteiskuntarakenteiden hyväksikäyttöä rikollisessa toiminnassa.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta.

Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/6617/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.sm@gov.fi tai postitse osoitteeseen Sisäministeriö, PL 26, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/6617/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus SM008:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasystä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 3.8.2026.

Valmistelijat

Lisätietoja antavat:

johtava asiantuntija Suvi Pato-Oja (p. 0295 488 379, suvi.pato-oja(at)gov.fi)

poliisiylitarkastaja Markus Terenius (p. 0295 486 840, markus.terenius(a)gov.fi)

Linkit

<https://intermin.fi/hankkeet/hankesivu?tunnus=SM008:00/2025> - Linkki sisäministeriön hankesivulle

<https://intermin.fi/sv/projekt-och-lagberedning/projektsida?tunnus=SM008:00/2025> - Länk till inrikesministeriets projektsidor

Liitteet:

[Luonnos hallituksen esitykseksi.pdf](#) - Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi järjestäytyneen rikollisuuden hallinnollisesta torjunnasta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

[Utkast till propositionens huvudsakliga innehåll och paragrafer.pdf](#) - Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om administrativ bekämpning av organiserad brottslighet samt till vissa lagar som har samband med den

Jakelu:

Arctia Oy
Business Finland Oy
Destia
Digi- ja väestötietovirasto
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Eläketurvakeskus
Energiavirasto
Espoon kaupunki
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Fennia
Finanssiala ry
Finanssivalvonta
Finavia
Finnpilot Pilotage Oy
Finnvera
Hansel Oy
Helsingin kaupunki
Huoltovarmuuskeskus
If
Ihmisoikeuskeskus
Jyväskylän kaupunki

Jätehuoltoyhdistys ry
Kansaneläkelaitos (KELA)
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Keskusrikospoliisi
Konkurssiasiamiehen toimisto
Kuntaliitto
Kuopion kaupunki
Lahden kaupunki
Lapsiasiavaltuutettu
Legal Gaming Oy
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)
Lupa- ja valvontavirasto
Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ry
LähiTapiola
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Maa- ja metsätalousministeriö
Maahanmuuttovirasto
Metsähallitus
Nordic Legal
Oikeudenkäyntiavustajalautakunta
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Oikeusrekisterikeskus
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oulun kaupunki
Patentti- ja rekisterihallitus
Pelastakaa Lapset ry
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö
Pohjola Vakuutus Oy
Poliisihallitus
Porin kaupunki
Puolustusministeriö
Puolustusvoimat (Pääesikunta)
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Rahapeliala ry
Rajavartiolaitos
Rikosseuraamuslaitos
Ruokavirasto
Satamaoperaattorit ry
Senaatti-kiinteistöt
Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA)
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suojelupoliisi
Suomen Akatemia
Suomen Asianajajat / Valvontalautakunta ja valvontayksikkö
Suomen elokuvasäätiö
Suomen huolinta- ja logistiikkaliitto ry
Suomen kuljetus ja logistiikka ry SKAL

Suomen Punainen Risti
Suomen satamaliitto ry
Suomen UNICEF ry
Suomen Vahinkovakuutus Oy
Suomen Vartioliikkeitten Liitto RY
Suomen ympäristökeskus (SYKE)
Suomen Yrittäjät
Syyttäjälaitos
Syöpäsäätiö sr
Säteilyturvakeskus (STUK)
Tampereen kaupunki
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL)
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tulli
Tuomioistuinvirasto
Turun kaupunki
Turva-alan yrittäjät ry
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES)
Turvallisuusalan ammattiliitto ry
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Ulosottolaitos
Vakuutuskeskus
Valtiokonttori
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Vastuullinen Lahjoittaminen ry
Veikkaus Oy
Verohallinto
Verohallinto/Harmaan talouden selvitysyksikkö
Väylävirasto
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Ympäristöministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vuori Tomi
Sisäministeriö

Aliranta Heidi
Sisäministeriö